

До спеціалізованої вченої ради
Д 58.082.04 Західноукраїнського
національного університету
46009, м. Тернопіль, вул. Львівська, 11а

ВІДГУК

**офіційного опонента – кандидата юридичних наук, доцента
Петровської Ірини Ігорівни на дисертацію Гарасимова Володимира
Михайловича «Адміністративно-правове регулювання діяльності
Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації
проти України», подану на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право**

Актуальність теми дослідження. Збройна агресія Російської Федерації проти України стала не лише викликом для національної безпеки та територіальної цілісності, але й випробуванням для всіх сфер життя країни, зокрема правоохоронних органів. У цьому контексті Національна поліція України реалізовує завдання із захисту прав та інтересів громадян, забезпечення порядку та безпеки в умовах кризового становища.

Адміністративно-правове регулювання діяльності Національної поліції в умовах збройної агресії Російської Федерації набуває надзвичайної актуальності та важливості в контексті забезпечення правопорядку, збереження громадської безпеки та відновлення довіри до державних інституцій.

Ця тема зумовлює не лише питання щодо ефективності заходів, призначених для протидії агресору, але й ставить на порядок денний основні принципи демократії та правової держави. Ретельний аналіз та розробка нових стратегій адміністративно-правового регулювання є важливими складовими у відповіді на сучасні виклики та загрози, що постають перед Україною.

Отже, розгляд питань адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації є невід'ємною складовою сучасної державної політики та вимагає комплексного підходу та уваги з боку державних органів, наукової спільноти та громадськості.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Зміст дисертаційного дослідження, опублікованих наукових праць та автореферату дає підстави стверджувати, що завдання, результати і висновки, поданої до розгляду роботи, цілком обґрунтовані. У дослідженні сформульована актуальність, визначені об'єкт та предмет, мета і завдання дослідження, які повністю відповідають обраній темі. Достатньою є джерельна база дослідження, використано емпіричні данні як первинних, так і вторинних джерел.

Сильною стороною даної роботи є ґрунтовне опрацювання категоріального апарату, що забезпечує коректність і ясність наукового дослідження та дискурсу навколо його висновків. Автором також запропонована чітка схема аналізу праць українських та іноземних науковців щодо вивчення сутності категорій «збройна агресія» та «насильство», яка включає в себе теоретичні, практичні та методологічні аспекти, що забезпечило саме аналітичний, а не дескриптивний характер розгляду даної проблематики.

Не викликає сумніву наукова новизна одержаних результатів та їх практичне значення. Вказане твердження, зокрема, впливає й з вдалої методологічної основи дисертації, у межах якої здобувач спирається на міждисциплінарний підхід, який дозволяє здійснити ґрунтовне вивчення досліджуваних явищ, «виявити справжній стан збройної агресії і права, їх взаємодію і на основі цього розробити рекомендації щодо зміни зазначеної взаємодії у напрямі забезпечення інтересів якомога більшої частини суспільства».

Важливу роль відіграв також порівняльно-правовий метод, що застосовувався для аналізу нормативно-правового забезпечення діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України.

Наукове дослідження В. М. Гарасимова вирізняється актуальною постановкою проблеми, відкриттям і подальшим дослідженням нових ідей та тенденцій у розвитку відносин в галузі національної безпеки та шляхів удосконалення наукової концепції адміністративно-правового забезпечення діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України та відповідного законодавства.

Автор робить вмотивований висновок про те, що принципи як основа поліцейської діяльності закладають основи для визначення ключових завдань поліції і нині виникла потреба у більш чіткому врегулюванні питання щодо визначення сутності принципу безперервності.

Дисертант справедливо наголошує, що діяльність Національної поліції щодо захисту прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, слід розглядати як державну (публічно-сервісну) службу, яка відображає прагнення влади змусити правоохоронну систему служити інтересам громадян і суспільства в цілому, захищати ці інтереси та сприяти їх нормальній реалізації.

В.М. Гарасимів робить слушний висновок про те, що навички кризового управління, медіації конфліктів та спілкування з громадськістю стають ключовими в умовах війни. Як наслідок, для забезпечення стабільності у країні важливо мати високий рівень довіри громадськості до поліції. Поліція має активно взаємодіяти з громадськістю, розвивати механізми співпраці та комунікації, включаючи створення каналів зв'язку з громадськими організаціями та мас-медіа.

Рівень довіри населення до поліції – це головний показник оцінки результативності діяльності органів та підрозділів поліції. Цілком логічним та достатньо аргументованим є розгляд питання щодо механізму визначення оцінки рівня довіри населення до поліції.

Дисертант слушно підкреслює важливість застосування зарубіжного досвіду поліцейської діяльності для України в умовах війни.

Слушно зроблено акцент на тому, що прогресивний розвиток поліції в європейських країнах є освітній і культурний рівень поліцейських, а поліцейська

освіта розглядається як могутній резерв підвищення ефективності поліцейської діяльності.

Дисертаційну роботу завершують висновки, які узагальнюють напрацювання та наукові положення кожного з розділів. Вони дають цілісне уявлення про авторську концепцію. Отримані результати свідчать про розв'язання поставлених завдань, а основні положення дослідження є доведеними та мають важливе наукове значення.

Практичне значення роботи В.М. Гарасимова полягає в тому, що положення та висновки дослідження створюють концептуальну основу для подальшого дослідження адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України, вивчення взаємозв'язку між політичними рішеннями і правовими нормами щодо регулювання об'єктів і відносин в різних сферах суспільного життя.

Основні положення дослідження будуть корисними для створення стратегій вирішення актуальних проблем суспільства, що трансформується, особливо в межах публічної безпеки і правопорядку.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна полягає в тому, що дана дисертація є одним з перших у національній юридичній науці всебічним дослідженням адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України.

Викликає інтерес сформульоване автором за допомогою методу прогнозування перспективне уявлення про зміни, що можуть відбутися у результаті реалізації запропонованих у дисертації рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства.

Автором запропоноване визначення поняття збройної агресії як сукупності воєнних, політичних, економічних, інформаційних ворожих дій, що застосовуються силами держави (групою держав) проти суверенітету, територіальної цілісності, політичної незалежності іншої держави або народу (нації), несумісну зі Статутом ООН.

Заслуговує на увагу пропозиція автора щодо поділу публічно-правового регулювання діяльності Національної поліції в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України на п'ять форм, кожна з яких створює умови для досягнення конкретної мети, що сукупно забезпечують публічне адміністрування у сфері безпеки і порядку.

Позитивно оцінюється позиція автора щодо необхідності у розширенні кола повноважень поліцейських в умовах збройної агресії.

Загалом наукові положення, що сформульовані в дисертації В.М. Гарасимова містять елементи наукової новизни та в значній мірі вдосконалюють адміністративно-правове регулювання діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України, що є предметом дисертаційного дослідження.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Повнота викладу наукових положень та висновків, сформульованих у дисертаційному дослідженні, підтверджується апробацією матеріалу в публікаціях у фахових вітчизняних та іноземних виданнях, їх оприлюдненням на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Основні результати дослідження опубліковані в 12 публікаціях, з яких: 5 статей, опубліковані у вітчизняних фахових виданнях, 1 стаття – у закордонному фаховому виданні, 6 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Практичне значення отриманих результатів. Навчальна та практична цінність дисертаційної роботи В.М. Гарасимова полягає в тому, що викладені у дисертаційній роботі положення, висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути використані у: науково-дослідній сфері: для подальших наукових розробок адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України; правозастосуванні: у практичній діяльності персоналу Національної поліції України та удосконаленні навичок адміністративної діяльності у сфері публічної безпеки); освітньому процесі: під час викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Особиста безпека працівників Національної поліції».

Відповідність змісту автореферату основним положенням дисертації.

Ознайомлення з текстом автореферату дисертаційного дослідження дає підстави для висновку, що зміст автореферату відображає основні положення, результати і висновки дисертаційної роботи В.М. Гарасимова. Автореферат за структурою та змістом відповідає вимогам, що ставляться Міністерством освіти і науки України.

Зауваження та дискусійні положення до дисертації. Позитивно оцінюючи значення дисертаційного дослідження та його зміст, варто вказати на наявність деяких положень, що потребують додаткової аргументації та обумовлюють дискусію, зокрема:

1. Доцільно було б систематизувати хронологічні етапи формування й становлення внутрішнього національного законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

2. Дисертантом у підрозділі 1.3. зазначено, що у контексті дослідження завдання протидії злочинності, функціонал підрозділів Національної поліції полягає у боротьбі із організованою злочинністю та боротьбою з корупцією. Слід було детальніше розглянути, яким чином мінімізувати корупційні ризики серед поліцейських та що робити, щоб працювала система викривачів у поліції.

3. У підрозділі 2.1. дисертант розкриває особливості профілактичної діяльності поліції. І зауважено, що дана діяльність особливо важлива при примусовій депортації дітей Російською Федерацією. У Національній поліції України працюють мобільні групи, які документують злочини, що вчинені в умовах війни щодо дітей. Серед них ювенальні поліцейські, слідчі та психологи. Тому доречно було б охарактеризувати правовий статус даних посадових осіб. Водночас зазначено, що такі групи працювали на звільнених територіях Київської, Чернігівської та Сумської областей. Поліцейські документують злочини проти неповнолітніх на деокупованих територіях Харківської та Херсонської областей. Проте, не розкрито результати їх діяльності.

4. Додаткового обґрунтування потребує позиція дисертанта щодо принципу безперервності. Так як дисертант зазначає, що це пов'язано з розмитістю законодавчого формулювання – поліція забезпечує безперервне та цілодобове виконання покладених на неї функцій.

Наведені зауваження не впливають на позитивну оцінку дисертаційного дослідження В.М. Гарасимова, не знижують його наукової та практичної цінності. Висловлені побажання є дискусійними та спрямовані на привернення уваги дисертанта до ще недосліджених аспектів наукової проблеми.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Гарасимова Володимира Михайловича на тему «Адміністративно-правове регулювання діяльності Національної поліції України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України» є завершеною, самостійно підготовленою науковою працею.

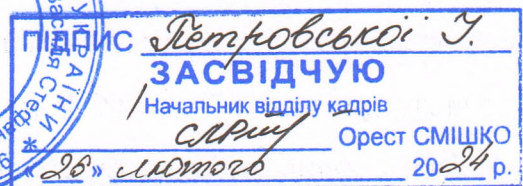
Актуальність обраної тематики дослідження, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота викладеного в наукових працях повністю відповідають вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Дисертаційне дослідження відповідає паспорту спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Дисертація та автореферат за своєю структурою та стилем викладу відповідають вимогам МОН України.

Дисертація Гарасимова Володимира Михайловича відповідає вимогам п. 9, 11-13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри конституційного,
міжнародного та адміністративного права
навчально-наукового юридичного інституту
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника

Ірина ПЕТРОВСЬКА